

A munkahiány és szocialdemokrácia.

Irta: Dr. Krüger Aladár orsz. gyűl. képviselő.

Munkát és kenyeret kérnek, ez a helyzet mai reális képe az egész országban. Nem vigasztalás az, hogy ez „világjelenség.” Eleget hallottunk már arról, hogy világjelenség a gazdasági válság. Ebből, hogy világjelenség, én csak egy tanulságot kívánok levonni, azt, hogy nézzük meg, hogy a világjelenséggel szemben milyen kísérleteket tettek. Másutt, hogy váltak be azok és amennyiben a másutt alkalmazott rendszabályok beváltak, fogadjuk el azokat, amennyiben nem váltak be, vonjuk le a megfelelő következtetést, de azonfelül mi a magunk saját portáján, saját különleges viszonyaink szerint nyuljunk hozzá a válsághoz és próbáljuk meg a magyar különleges viszonyoknak megfelelően a mi válságunkat megoldani.

Ugyanez a munkanélküliség, amely nálunk van, mint világjelenség megvan Angliában is. Mikor a szocialdemokraták és fegyvertársaik rendszerváltozást követelnek és a rendszerváltozást úgy állítják be, mint a mostani válság leghatékonyabb megoldási módját, én rámutatok arra a tényre, hogy Angliában az a rendszer van, amelyet itt sürgetnek, munkás-kormány van és a munkáskormány alatt dagadt fel a munkanélküliség olyan nagymértűvé, hogy az angol kormány, az angol munkáskormány, a munkanélküliség a legnehezebb és majdnem megoldhatatlan feladata. Politikai rendszerváltozással tehát nem méltóztatassék ajánlkozni, mint amely a munkanélküliség kérdését megoldhatná. Angliában a baloldali kormány mellett sokkal nagyobb a munkanélküliség, mint nálunk jobboldali kormány mellett.

A munkanélküliség kérdésének megoldására Angliában a munkáskormány két eszközt ajánl. Az egyik a munkaidő leszállítása, a másik pedig a munkanélküli segély felemelése. Mind a kettő csak a munkanélküliséget emelne. A munkaidő leszállításánál zsák utcába jutott az angol kormány. Megígérte a hét és fél órai munkaidőt. Ezt a hét és fél órai munkaidőt is sokalják a balszárnyon és azt akarják, hogy még kevesebbre szállítsák le. Viszont a munkaadók, egészen természetesen, a munkaidőnek hét és fél órára való leszállítását is sokalják és pedig abból az indokból — és helyes indokból — kiindulva, hogy a munkanélküliséggel ezzel nem csökkentenék, hanem fokozni fogják, mert a munkabérek megmaradván, a termelés megdrágul és természetes dolog, hogy ennek következtében a munkanélküliség csak növekedni fog.

A munkanélküli segély még súlyosabb probléma. A munkanélküli segélyt Angliában még 1921-ben az akkori polgári kormány hozta be. 1921 óta Anglia munkanélküli segély címén nem kevesebb, mint 100 millió font sterlinget, vagyis 2.800 millió pengőt költött el. Honnan? Az adókból. Mi lett en-

nek következménye? A 2.800 millió pengővel tovább drágult a termelés. Másrészt pedig bekövetkezett az, hogy a munkanélküli tömege a munkanélküli segélyek folytán felduzzadt, szinte mesterségesen. Most már nagy táborra szerveződtek és a munkanélküli megszervezett táborra sürgeti, és a munkáskormány beígérte, de megvalósítani még nem tudta azt, hogy a munkanélküli segélyt heti 15 shillingre felemeljük egy font sterlingre. Ez megint olyan óriási megdrágítását jelentené a termelésnek, amely csak a munkanélküliséget fokozná. Belátja ezt maga

a munkáskormány is és ígéreteknél tovább nem megy.

Eféle ígéretekkel, hangzatos szavakkal a munkanélküliségen segíteni nem lehet, az ilyesmi csak igazatoszernek jó, de reális orvosságnak sem a munkaidő leszállítását, sem a munkanélküli segély bevezetését, vagy fölemelését, sem pedig, ami ennek hátterében van, a politikai rendszerváltozást beállítani nem lehet.

Igenis, ama politikai rendszernek feladata, erkölcsi kötelessége, hogy a munkanélküliségen és nyomorúságon, úgy ahogy lehetséges, segítsen, az egy vágyánra berendezett észjárású szocialdemokrácia segíteni a bajon nem tud.

A mezőgazdaság válságáról.

Irta: Petrőczy Gyula.

Egészen természetes, hogy a fogyasztók mentalitása is megváltozott. A piacról sokan kiszorultak mint vevők, sokan betolakodtak mint eladók. Ez értetben zavart okozott az értékesítésben. A piac ideges lett.

A háború a gabonatermelést — itt van ugyanis a legnagyobb baj — a tengerészeti államokra bízta. Ugyanis a világháború kitörése az európai államok termelését lényegesen csökkentette. Viszont a hadseregek ellátása, illetve szükségleteinek kielégítése még jobban fokozta a keresletet az élelmiszerek, legfőképpen gabona iránt. Az egyszerű mezőgazdasági kultúrú államok e mutatók keresletétől sarkantyúzza mind nagyobb és nagyobb területeket vontak mezőgazdasági termelés alá. Egy amerikai kimutatás szerint 1900 óta Kanada, Ausztrália és Argentína 200 százalékkal növelte szántóföld területét. E felött új szántóföldek versenyével szemben a mezőgazdaságilag előrehaladottabb európai országok a nemtermelési térben bírhadják a versenyt, mert ott a munkaidő olcsó, a földet még sokáig nem lesz

sükség trágyázni, végül az éghajlati viszonyok is kedvezőbbek. Erdekés tudni, hogy mindezek ellenére Amerikában is hasonló baj van a gabonafélékkel, mint nálunk. Azonban ott megkísérelték — egyelőre eredményesen — cselekedni valamit a mezőgazdaságért. Egyesült Államok hatalmas összeget bocsátott a farmernek rendelkezésre s olyan szervezetet állított fel, melyeknek az lenne hivatásuk, hogy a gabonáért egy bizonyos pontban megtartsák, — ha mindjárt mesterségesen uton is. (Kérdés, hogy ez be fog-e válni.) Együttáll felszólították a farmerket, hogy gabonatermelésüket legalább 10 százalékkal csökkenték. Tekintve azonban a mesterségesen tartott árat lehet, hogy a gazdák — egyelőre — nem hallgatnak a szóra, hiszen a buza olcsóbb a világpiacra, mint beföldön, éppen a mesterséges árányítás miatt, tehát még „érdemes” termelni beföldön. Nincs kizárva, hogy e mesterséges mód kellemetlen és végzetes visszahatást okoz.

Változást idézett elő a fogyasztásban az is, hogy sok nehéz munkát gé-

pekkel végeztenek. minek következtében sok ember ülé életmódot kénytelen folytatni, így aztán kevesebb és könnyebb emésztésű táplálékkal beéri. A nehezebb emésztésű táplálékok helyébe a könnyebb emésztésű cikkek kerülnek. Az emberek talán több főzelleket, gyümölcsöt, tejtermékeket, hús fogyasztanak, viszont gabonafélékből származó táplálékokat kevesebbet. A gépek alkalmazása — ezt megfigyeltem sokszor egy csomó munkást mint felesleges és „drága berendezést” egyszerűen a már említett sivatagi gyártyilágosok, vagy a nacionalizálás elvére támaszkodva, kikapcsol a termelésből... A „kikapcsolt” munkás aztán bekapcsolódik a munkanélküli növekedő táborába, hogy ott aztán tüntetien korgassa a gyomrát, a termelés végtelen kására és szomorúságára. Minden koplaló, rongyoskodó munkanélküli vel egy fogyasztó vész el a piacon.

Külön betegsége a magyar gazdának a tökeszegénysége. Mig az ipari és kereskedelmi vállalatok olcsó állami pénzeket kapnak kölcsönként, addig a mezőgazdaság hitelviszonya kielégítésére lépni csekély lépés történik, ha adnak is a gazdának pénzt, az olyan kevés, hogy csak a befolyásosabbaknak jut belőle, azután meg olyan drága, hogy azt, tekintve a gazdasági üzemek 3–5 százalékkal kamatozó voltát, csak bizonyos üzemágnak (hizlals) lehet kifizetnie felhasználni. Hogyan lehessen 15–20 százalékos kamattal kölcsönt felhasználni gazdának, mikor például a gabona-termelés mint fő üzemág ráfizetést jár? És nincs pénz a gazda számára Csonka-magyarországon, pedig ez az ország „agrár ország”, lakosságának 60 százaléka él mezőgazdálkodással.

Külön „adót” fizet a mezőgazdaság az iparnak az ipari és mezőgazdasági cikkek árkülönbsége címén. Ugyanis míg a mezőgazdasági cikkek átlagára 1929 végére az 1913 évi árakhoz viszonyítva 3 százalékkal csökkentek, addig az ipari cikkek ára 32 százalékkal emelkedett. De ez a statisztika csak a nagyban árat veszi alapul. Még nagyobb a veszteség, ha tekintetbe vesszük, hogy a falusi kisgazda az ő terményét — lévén kistétel 2–3 pengővel olcsóbban adja mint a nagyobb birtokos. Az ipari portékát hasonlóan nem nagyban áron hanem kiskereskedői, detail áron veszi s

„A MUNKA TÁRCÁJA”

A Karancs Bércei között.

Turisztikai, történelmi, földrajzi és irodalmi glosszák a Karancsról.

Irta: Vadkerty Béla bányatársulati tanító Etes-Albertlakán. (Folytatás.)

Jer, jer tehát... keressük fel ezt a kedves helyet.

Mondjunk Máriának szívből üdvözlöt! Itt az éghéz közel, itt a Karancs hegyen Mindenki szívében szent burgóság legyen.

Keressük fel tehát, a drága szép helyeket A tiszta szent forrást, s a harmas keszket...

A kegyhely története.

...igya él a nép ajkán, hogy a karancsi kápolna IV. Béla király idejében (1235–1270) épülhetett a tatárjárás (1241. ápr. 11–1242) után.

Azokban a szörnyű időkben, amikor a mongolok gyűlésez, rabló csordája végig hódolgyott Magyarországon földjén... a Karancs táján lakó földbirtokosoknak a jobbágyai, itt bujdoskoltak az iratlan és járhatatlan erdőkben. Itt készítettek maguknak barlangokat és földalatti odúkat amelyet kibéleltek harasztal. Így a gigasi vadonban a környék lakossága kitűnő menhelyet talált.

Volt tüzölője... volt vize, nyílaival pedig változatosabbá tehetné földből vajt asztalt, mint nyulat, szét, szarvast, vadisznót, gerlét és vadgalmot stb... jthetett kellő ügyességgel és óvatossággal.

Söt gyümölcsöt is szerezhetett vadkört, vadalmát, mogorót, málnát és szedret stb.

A hársfák kitűnő nedvét felhasználhatta, melydelmezte a hihetetlen nagy őserdő, melyben az életet meglehetett tartani, elhettett rejteni az ember nével méltatlanul megjelölt, irotzatlan barbár táborok, kegyetlen mártaloktól.

Tagadhatatlan, hogy körülöttük mindenütt halálördítástól remeghetett a levegő, mert hiszen a Gedőce és a Salgó pusztá közötti erdővonulat árkat népünk ma is „tatáraroknak hívja” s azt regéli róla, hogy itt táboroztak a tatárok. Itt végezték ki elfogott áldozataikat.

Csak természet, hogy kitarakodásuk után, ott ahol nagyobb tömegekben éltek a tatárulásokkor, ott emléket állítottak az emberek.

Emléket, talán valami egyszerű keresztet, amit fel-felkerestek későbbben is, hogy felidéztek azokat a szörnyű napokat.

Igy történhetett, hogy a megmenekült itt a tatárarokkal szemben egy kis fatemplomot állíthattak fel, amelyre talán a fejedelem figyelme is ráterelődött s az ő segítségével csakugyan kolostor és templom épülhetett ebből, amelyet Margit nevű leányának a szentéletű apának a nevével neveztek el, a Boldogságos Szűz Máriának tiszteletére.

Ez a Margit a Nyulak szigetén lakott, amelyet az ő nevével Margitszigetnek is nevezünk.

Kora ifjúságától, zsonge éveitől kezdve a zárdában élt, lemondott a világ örömeiről, gyermekjéteikéről, kényelemről, királyi pompáról.

Apáca volt, aki söpört, surolt, edényeket mosogatott, betegeket ápolott és ruhákat mosott.

Alázatos volt, böjtölt és imádkozott. Sokszor volt alkalma választania a gyönyörű élet, csodálatos halál, a szerzetesi élet tövisei között.

Az életnek feljé mosolygó szerencsét II. Ottókar cseh és olasz királyokat, amikor érte versenyeztek kiköszarazta, mert ő csak Istennek akart élni.

Ugy is halt meg oly fiatalon, mint a májusi lilium a róla nevezett sziget kolostorában.

Ennek a szentéletű leánynak az emléke kitörülhetetlen nyomot hagyott a magyar szívekben, amelyekben még ma is ragyog, még ma is tündököl. Hiszen szentté avatása is évszázadok óta folyik már. Bár egyelőre Boldoggá nyilvánította a római pápai szentek.

Oly nagy hatással l-hetett Magyarország népre Boldog Margit példás és gyönyörű élete, csodálatos halál, hogy templomokat, és kápolnákat zárdákat és kolostorokat létesíthettek az ő magasatos sorsa mindenkit megbüvöl.

Irodalmunkban és költészetünkben is ott csillog mintegy gyémántörzsza Boldog Margit.

Gárdonyi Géza: Az Isten rabjai és Boöthy Zolt: Ráskai László öt dicérik, öt magasztalják IV. Béla király Boldog Margitját a Magyar Szentek szendülő virágát, illatos bibimbóját.

A Palócföldnek misztikumokra hajló népe szívesen hozta össze függésbe a karancsi kápolnát Árpádházi Boldog Margittal.

— Vége. —

igy nem kisebb, mint 50—100 százalékos disparitást győrti az agrárnépet, ha ipari portékat vesz, illetve terményeit eladva, azokat árt ipari cikkek cseréltéi.

A magyar földművelő nép a magyar 5 millió szántmál fogva az állam 130—140 millió vámvédelmének szintén a nagyobbik felét fizeti minthogy azt már senki mára áthárítani nem tudja, lévén ő, a vámtérhelt portékát tovább már nem adja, hanem... elfogyasztja, tehát a vámtérhelt is rajta csattan.

Bénító teherték nehezedik a gazdaságra az adó sokféle, soha ki nem ismerhető fajtája. A fentebbi statisztika szerint a mezőgazdasági cikkek ára csökkent, az ipari cikkek ára emelkedett. Ugyan a mezőgazdaság adóterhei csökkentek-e és az ipar emelkedtek-e (?) az árcsökkenés, illetve emelkedés arányában?... Nem csökkentek. A magyar gazdaság leg többjé adóhátrálékkal zárja az évet és szinte soha nem tudja adóját idejében kifizetni. A közigazgatási tisztviselő kése kapják fizetésüket, meri (?)... nem folyik be az adó! Mért nem folyik be az adó? Talán „truccolnak” a gazdák (?) meg a kereskedők, iparosok? Oh dehogyl! Csupán az a bajuk a gazdaságnak, hogy a termelt portékát „csak egyszerű” adhatják el, holott legalább egyszer kellene eladni, hogy adóra is jusson, bankamatra is, váltóra is, no meg egy kis iparcikkre is jusson hébe, hóba. A gazda jövedelme pénzre átszámítva kisebb mint volt, terhei ellenben az adótól kezdve a patkósárig, meg a gyufáig nagyobbak, vagy legjobb esetben változatlanok. Mivel pedig 5 millió szántmál fogva a fogyasztók zömét képviselő, hát egészen természetes, hogy az ő fogyasztását nélkülözve az arra direkt berendezkedett ipar és kereskedelem sanyli az ő fogyasztói igényeinek összességét.

Ha a gabona már végképen nem bírja adóját kifizetni a szára talál veteledni, hogy-adója eltörlesztését mér kérelmezni, akkor... elutasítják azzal, hogy kérelmét nem igazolta „kellő bizonyítékkal” tehát egész nyugodtan tönkremehtet, eladósodhat. (És lenne tudni, hogy hány adófizető adóelengedés iránti kérelmét teljesítették csak részben is.)

Érdekes azt is megfigyelni, hogy a dekonjunkta csak a termelői árabban idéző el rombolást, ellenben a fogyasztói árak alig, vagy nagyon csekélyké mértékben reagálnak a termelői árak csökkenésére. Rövidebben a gazda olcsón vesztegeti a portékáját s mégis mire a fogyasztóhoz jut drága.

A gyapjú ára a tavalyi 240 pengő (kilónként) árról 120 pengőre esett. Ugyan esett-e a gyapjuszövet ára 100 százalékkal? Az első marha (ökör) 1913. évi átlagos ára volt P 118, a levesthas ára P 224, vagyis az előmarha és levesthas ára között 106 fillér, vagyis 90 százalék különbség állott fenn. 1929. első tizhavi átlagára 1 pengő 10 fillér volt az előmarhának, a kiskereskedői ár pedig 2 pengő 47 fillér. A különbség tehát 137 fillér, azaz 126 százalék. Ez a drágulás jelentékeny, ha tekintetbe vesszük, hogy az előmarha ára 1913. évhez viszonyítva 8 fillérrel esett. Mi okozta ezt? Semmi más mint a felesleges közbeiktelt közvetítő kereskedelem, mire nézve legyen szabad a következő statisztikát felsorakoztatnom! Budapest 1910-ben 139.066 drb állatot hajtottak fel, míg 1920-ban csak 46.861 drb-ot. Ezzel szemben az állatkereskedők száma 3171-ről 4281-re szaporodott. Tehát míg a felhajtás kétharmaddal csökkent addig az állatkereskedők száma 35 százalékkal növekedett. Tíz év alatt Budapest lakossága kerekén 5 százalékkal gyarapodott. Az élelmiszer és élvezeti cikkek kereskedők száma ugyanezen idő alatt 9920-ról 13.300-ra, tehát 40 százalékkal emelkedett. A kofák és piaci árusok száma majdnem 50 százalékos emelkedést mutat (4785-ről 7149-re). Mindez olyan időben mikor a husfogyasztás 50 százalékkal esett vissza. Ugyanis 1910-ben egy főre esett Bpestben 49,8 kg husfogyasztás, 1924-ben 27,2 kg.

Ezek az adatok élesen világítanak rá arra, hogy a közvetítőknél mennyire felszaporodott raja arra a kevesebb portékára forgalmából megélni, elvonva egyrészt a termelői áról valamit, hozzácsapva a fogyasztói árhoz valamit. A magyar mezőgazdaság ezekben az amugy is nehéz években a közvetítő tulszaporodott raját eltartani képtelen. Azon kell tehát okoskodni, hogy miképpen lehetne a feleslegesen közbeiktelt kereskedelmet ki-

kapcsolni, vagyis azt az utat, amit a termelt cikk a termelőtől a fogyasztóig megteszt megrovidítani hogy lehetne.

Szakemberek véleménye szerint az az értékesítési mód, mely a közvetítés felesleges láncszemeit kikapcsolja, csak a szövetkezeti forma lehet. A gazdaság szövetkeztébe tömörülnek s a szövetkezt közvetlenül juttatja a portékát a fogyasztóhoz. A szövetkezt dolga lenne azonkívül az oda bejuttat mindenféle termény osztályozása, nemek, fajták szerint való csoportosítása, tisztítása és megfelelő márkával való ellátása. Azt mondják, a magyar termények egy nagy hátránya a külföldi piacon, hogy az ott versenytársként fellépő más idegen állambeli portékával szemben tarka-barka. Jó ugyan, de sokféle a sokféle között a vevő nem tud eligazodni, azért óvakodik a vételtől is. Így szorulunk hátréba sok oly cikkben (tojás, baromfi) melyekben mint fejlesztendő kivételi cikkekhez sok reményünk volt. Szükséges ezért az, hogy csak egységes, standardizált portékát vigyünk ki.

Amerikában a termelők társulása

H	D
E	E
HELLER ujdonság	BÁRSAJT DERBY
E	B
R	Y

Az uttelepi Horthy Miklós gyermekjátszótér felavatása.

Gyönyörű időben a város képviselőtestületének, a hatóságok és egyesületek vezetőinek, az érdeklődők hatalmas seregének jelenlétében folyt le a gyermekjátszótér minden ünnepességétől ment, de annál meghatóbb, bensőségesebb rendeltetés szerinti átadása urnapján.

Már a kora délutáni órákban tarka színekben hullámzott a kíváncsi közönség s a gyermekek lázas türelmetlenségével gyűlekeztek és vonultak el az impozáns felszerelések előtt. Játsszanak még nem volt szabad.

Fél 7 óra tájban érkeztek az előkelőségek az acélgyári olvasókör ovoda ünnepélyéről Dr. Förster Kálmán polgármester kíséretében. Addigra már teljesen megtelt a hatalmas terep felnőttekkel és kis apróságokkal.

A „Hiszekegy”-gyel kezdődött az ünnepség, amely után nem Kovács Gizike köszöntötte a sok jóért a drága polgármester báci.

„Ahány gyermek szívnek örömet szerzettél, annyi áldás érjen életed meggyéjén.”

Majd a kis Janovszky Tibor vágta ki a rezt ilyenképen:

„Keblemben ápolom a hálát virágát, s kívánom tereád a jó listen áldását.” Dr. Förster Kálmán polgármester könyvekkel a szemében válaszolt. Minden szavához a gyermekek szeretetének nemességével.

Hírek és különfelek

Urnappja. A legszebb ünnep egyike, amikor u. is a katolikusok a templomból a nyilvánosság elé vonulva körmenetben kíséri az Óltársaságtól vivő papsgót. Városunkban csütörtökön, 19. é. d. e. 9 órai nagymise után indult el a körmenet, megszokott útján a város főterén felállított sátrak felé, ahol rövid szertartások után áldást osztott a Szentésgét vivő esperes plébános, akinek Demeter Bertalan, Márkus Lajos a lelkesek és Hinel József bpesti teológus asszisztáltak. A menet élén az acélgyári zenekar haladt Ursutz József karnagy vezetésével és szép egyházi énekekkel járt. Az áldás alatt a kivezényelt díszkasz vezényszóra ereszkedett tétérre a sok ezer hívővel. A városi és köztisztviselők élén a polgármester és honvédtisztikar haladt. A szebbnél-szebb négy sátor a Kath. Nőegylet, a Kongregáció, a Rózsafüzértársulat és Postások készítették és díszítették. A sátor vázának felállítását évről-évre Makray István végzi önzetlennél és szívesen. A körmenet mintaszórról rendezése Partényi Béla érdeme,

szép eredményeket mutathat fel. Ünnep gabolnban való fogalmának 60 százalékat, a dohány 50 százalékat, a gyapjú 25 százalékat, a gyümölcs 40 százalékat, a tej 20—25 százalékat, az állatok 12—18 százalékat termelői szövetkeztetek bonyolították le.

Összegezve az elmondottakat megállapíthatjuk, hogy a mezőgazdasági válság az egész világra kiterjed, s a belső származó bajok egy jó részén segíteni nem áll módunkban. Vannak azonban olyan olyan bajok, melyek bár összefüggőek az egyetemes agrárkrízissel, hatásukban tempóhatók lennének, sőt amennyiben kizárólag magyar természetűek, talán meg is szüntethetők. Megszüntethetők részben szervezkedéssel, a gazdaság egymásra találó közös társadalmi, politikai küzdelmével, másrészt törvényes állami beavatkozással, igazi agrárpolitikával, mely nem időleges akciókkal injektálja életre a halálutast vívó mezőgazdaságot és nem a melyből nézik a világ folyását, hanem legalább is a háttértől, ha már nem is a legmagasabb hegy ormáról.

petrosényi bányagazgató és Csaszlava Gusztáv bányamérnök édesatyjukat gyászolják az elhunytban. — Predl Vilmos a salgótarjáni Palackgyár R. T. üzemvezetője 1930. évi június hó 12-én, csütörtökön délelőtt fel 9 órakor hosszú és kínos szenvedés után elhunyt. A megboldogult nagy tehetségével, szorgalmas munkásságával, teljes odaadással dolgozott a Vállalat kifejlésén. Temetése nagy részvét mellett június 14-én délután volt megtartva. — Királylehotai Lehotocky Mártonné szül. 6- és egyházassági Báthly Aranka 42 éves korában, boldog házasságának 14-ik évében, 1930. június hó 16-án, rövid szenvedés után elhunyt. Az elhunytban Báthly László palackgyári tisztviselő nővérét gyászolja.

Szinbáz. Halmy Jenő szinigazgató júli. hó 10-én, megkezdte előadásait a városi mozgószínházban. Tavalyról előnyben ismert társulata új erővel felrészítve érkezik hozzánk, ahol bizonyára ugyanaz a meleg fogadtatás várja, mint amibőlben az előző évben részeselet.

Egyesületi hír. A Budapesti Salgótarjáni Gépgyár R. T. (Hirsch-gyár) csinosítjának alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta, így a tisztai kaszinó megkezdte társadalmi tevékenységét Horváth Géza gyárigazgató elnökletével és Tarnay Kálmán ügyv. elnök irányítása mellett.

Szent Imre ünnepségi referendánkból tévedésből kimaradt az acélgyári zenekar és dalárdának az érseki szentmise alatt való közreműködése, melynek kiváló egyházi zene és énekszámai a legnagyobb áhítat és elismerés fogadt, különösen azok részéről, akik ezalkalommal városunkba érkeztek. — Ugyanígy nagy elismeréssel és köszönettel kell megemlékeznünk a Salgótarjáni Villamosgázi rt-ról, amelynek megbízásából Schiffer Vilmos művezető eszközölte a kálvária és aszócsk festői kiállításának munkálatait az esti ünnepség alkalmából.

Képviselőtestületi gyűlés. F. hó 17-én, kedden d. u. csaknem teljes számban jelentek meg az itthon levő városatyák a közgyűlésen, melynek első pontja a néhai Kós Mihály főjegyző halálával megüresedett állás betöltése volt. Ezen állásra négyen pályáztak, mégpedig Dr. Figus Béla, Dr. Istók Barna, Nekám István és Vitéz Dr. Szilágyi Sándor. Pót-választásra került a sor, melyen Dr. Figus Béla 2 szavazattal nyerte el a főjegyzői állást. A közgyűlésre meghívott új főjegyzőt a polgármester üdvözölte, elismerve a nagyrészt munkásságát, melyet a város érdekében eddig végzett. A főjegyző válaszában ugyanezt a lelkiismeretes munkát ígérte, melynek elismerését a választásban látja. — A közgyűlés a tisztújítás után az új villanyserződést tárgyalta, mely a város fejlődéséhez alkalmaszkodva tisztizni kívánta az áramszolgáltatást, a villanyoszlopok kicserélésének kérdését, szem előtt tartva a közönség érdekeit. A városi aszfaltozás munkálatait Korek-Szomlók vállalkozók kapták meg 127.000 pengő ajánlattal. Összesen 12 pályázat volt. — A Pécsok-ut-cában levő izraelita fürdő megvásárlását határozta el a közgyűlés 24.000 pengő vételárért. T. i. az utca és patak szabályozásával kapcsolatban kisajátítás alá kerül ez a kiugró épület, melynek pótlására más helyen fog fürdő épülni, amely a város közönségének is rendelkezésére fog állani. — A Vág-ut-cában (palackgyár mellett) fogantatásról csatornázásra a Palackgyár R. t.-ot kéri meg a közgyűlés. — A testnevelési bizottságára Bollner Pál, Bilettier Tivadar és idb. Takács Ferenc választattak be. — Honosítási és illetékesi ügyek tárgyalásával fejeződött be a közgyűlés.

Érettségi bál lesz a bányatársulati kaszinóban f. hó 28-án. A helyben első esetben lefolyó érettségi után tartják meg az életbelpől illyk szokásos báljukat. A bál fővédnöke Róth Flóris bányaügyi főtanácsos, Védnökei a gimn. felügyelő bizottság tagjai. Főrendező Varga Kálmán, rendezők Horváth Zoltán és Mikula Viktor.

SZABADALMAT

megszerez, értékesít minden államban

Áron és Molnár
Szabadalmi Iroda.

Budapest, VIII. Rákóczi-ut 15.
Felfüggetlenség díjtalan.

akinek Dr. Pittá Lipót rendőrfőtanácsos készséggel nyújtott segítséget a rendőrség kiverénylésével.

Kormányzónk születésnapján f. hó 18-án az összes templomokban hivatalos istentisztelet volt, melyen a katonaság, hivatalok, egyesületek, vállalatok, iskolák is megjelentek.

Személyi hír. Dr. Förster Kálmán polgármester 6 heti nyári szabadsága feleségével külföldre utazott. Távoztala alatt a polgármester helyettese Horváth László jogügyi tanácsnok lesz.

Éme hírek. Az Éme helyi csoportja június hó 29-én délután 3 órakor tartja a Róm. Kath. olvasókörben évi rendes tisztújító közgyűlést.

Személyi hír. Galgó József m. k. posta és távírda főfelügyelő hat heti nyári szabadságát megkezdte. Helyettese Hargita Károly posta és távírda főoszt.

Halálhírek. Csaszlava Tamás bányatársulati altiszt 75 éves korában meghalt. Temetése nagy részvét mellett f. hó 9-én volt a bányatelepi gyászház-ból. Temetésén — melyet Demeter Bertalan s. lelkes, kath. kör elnök végzett, — megjelent a kath. kör, a bányapáros dalkör és bányazenekar. Csaszlava Ignác

Salgótarjáni Revü.

Kard és labda. Husvét. A 21-ik orvos. Három híver. Három gyógyszerár. Három iskolatypus. Három szépasszony. Három nagymama. Miss Europa. Miss Hungaria. Miss Salgótarján. Május Salgótarján „Nagybetei”.

Az acélgymn. telepen megvillant a kard és kilódott sárban, esőben, porban a magasan a legnépszerűbb játék symbolusa a labda. A kard a küzdelmet, a harcot jelenti, a labda játékot. Harcos kedve van a magyarnak? Közébe ragadja a kardot. Játékos kedve van a magyar-nak? Rugja a labdát. Bipolántas a kard és a labda épügy, mint a szeretet és a gyűlölet, a fehér és a fekete, az asszony és a férfi. De a bipolántások kiegyenülnek és a megfoghatatlan teremő erő örök törvényei szerint e bipolántások vonzzák egymást persze — oh mysticus erő! — taszítják is egymást. Az acélgymn. elemi iskola tornaterme — maga is látványosság — érdeklődő diszes közönséget vonzott a kard tiszteletére. Ezek a kardok nem olyanok, mint a honvédelmi miniszter; sem hüvelyben nincsenek, de észre sincsenek kifelve s így a heves összecsapások vér nélkül folytak le. A fővárosból leránduló honvéd és rendőrtiszt vívók a helybeli mindkét alakulat tisztjeivel igazán szép acétkokkal gyönyörködtek a közönség előtt. A tarjáni vívók derekasan kivették részüket a küzdelemből és a város közönsége kedves ovatiokkal részesítette őket. A komoly, értékes rendőrtiszt gárda képviselője és a kerékpár-ászlóalj agilis, intelligens résztvevője, a vitéz vívó gyors és energicus előretöréseivel élvezetes élményeket váltott ki; melyeket csak növelt a vezetőbíró mindvégig megdondolt nyugodtan itélő bíró sympaticus egyénisége. A jeles vívómester két növendéke is kiállott a porondra; iskolát mutattak be és arconként a komor harci készség villanó árnya szaladt át, de a női bájos mosolya is ha ez nem lenne elfogott van a kis kezekben erősen megfogott vilár s így velük szemben — ha komolyra fordulna az ügy — nincs meglekés.

Erre aztán elmentek a harangok Rómába — elvitték érc hangjukon a tarjáni kedves üzeneteket és az örök város Via Giulia Accademiciájára, mely tele van magyar vonatkozásokkal és beköszöntött a husvét. A körmenet igen nagy ajtatos tömegeket vonzott „A Munka” helyiségétől a róm. kath. templomig s bár a körmenet alkalmával enyhén tavaszi szél áradt a hívőkre az ajtatos hangulat, a feltámadás úgy hitbéli, mint nemzeti reményével szívben oszlott szét méltatva a rendőrség kíméletés, előzetes, de mégis energicus rendelkezéseit.

De a gazdasági feltámadás, újjáéledés reménye alig mer felszállni és sok küzdelmes existenciája — sokszor sajátos kilátás nélkül hajszolja a napi kenyeret. Újjól rá kell térnünk az orvos kérdésre. Városunkban a 21-ik orvos telepedett el. Ártésültség szerint képzett, jeles képzettségű medicus de kéthónapi körültekintés után elhagyta a várost, mert nem volt reménye, hogy képességeinek megfelelő hatáskört létesítsen. Ez alatt dőlt el a nagy harcra megindult májusi országos orvos congressus, melyen orvosaink közül is többen vettek részt, a kérdés és elvben a szabad választás jutott diadalra.

A testvéri egymáshoz tartozás vérbeli kötelékei át a közös sors, közös élet és a közös érvényesülés a kereskedelmi pályán mintaszerűen áll ellőttünk annak a harcos hívrnek képében, kiknek legidősebb vezető szerepet játszik a téren. Komoly, értékes megfontolt egyénisége nincs hiány némi komor vonásnak sem de kitűzött célját, productumainak nagyarányú országos kiterjesztését minden eszközzel igyekszik diadalra juttatni.

Van itt három gyógyszerár is. Mindegyik tulajdonosa és vezetője jeles szakember s bár ők is bajlódhatnak a gazdasági nyomás alatt, de orvos van elég, beteg is megakad s így a jövő képe nem is olyan sötét, mint a succus liquoritiae (édes gyökér kivonat) iskola típus is három van. Az elemiben vezet külsőben is az acélgymn. Ezt az iskolát már nem is magasztaljuk, mert annyira impozáns külső és belső megjelenésben, hogy kifogytunk minden dicsőítő szóadattól és a közoktatásiügyi miniszter ugyanis megadta a legfelsőbb elismerést. De látpést tartanak vele a többi elemiek, ha

külsőben nem is, sajnos, de vezetés, tanítói értékekben annál inkább. A második típus a polgári iskola nagy hívatást teljesít, kitűnő nemzedéket nevel és hatalmas homlokzatán büszkén viseli a polgári fiú és leányiskola felirát. Bár a realgymnasium (3-i típus) álma is teljesednek s hatalmas épülete lenne ráirva a „Realgymnasium” büszke neve. Ennek is megjő az ideje. Új érettségi, új latin-tanulmányrendszer és a régi kipróbált tanári gárda élén a jeles igazgatóval bevonul majd megérdemelten Tarján legmodernebb részén felépült iskolapalotájába. Vágyik erre a három szép asszony is. Az északi szökeveszedelem, a déli race typicus barna asszonyi beant és a centrális, fejlődő, de máris nagy sikereket ért bájos megjelenés. Hisz ebbe a palotagymnasiumba fog járni az ő nemzedékük, fiuk, lányuk és múltján fogják ambíciós mamák álmát megvalósítani és am-ellett, hogy a tarjáni szépségversenyen (?) leányuk viszik el a pálmát a diaktanulmányi versenyen fiaikkal együtt aratják le az évvégi dijak — aranyok, könyvek és kitűnő osztályzatok javát. De a három nagymama sem enged. Csupa lobogó láng, tűzi lilium és a művészet iránti rajongás hevíti az egyikeket; okos kékszemével hódítja nagymamái minőségben is, a másik a férfiakat és socialis, kitűnő tevékenysége révén minden nagymamák felé emeli a harmadikat. Boldog város, hol az emínsen asszonyi típus nagymamái kialakulásban is ilyen kiválóságokat mutathat fel, nem is említve a többi nagymamákat, kik alaposan nemes versenyre kelnek társadalmi, jótékonyági és családi értékelésben a többiekkel.

Miss Hungaria és Miss Europa felragyogása után a családi boldogság révébe evez városunk szépségversenyezője is Miss Salgótarján és a budafoki Miss Hungariával együtt, — kit egy vidéki földbírtokos jegyzett el — mindketten átalakulnak Mistrések-ké. Az új érettségi rendszer realgymnasiumunkban lezajlott. Szigorú volt. Lélek se ki, se be. Nem történthetett meg ennélfogva az érettségizők megsegítése úgy, mint azt a boroszlói két diák tervezte meg. A tanári gyűlésterem kályhájába antennát vezettek, microphonnal látták el, hogy a tanácskozás eredményeit ily módon ismerjék meg. Rajta vésztettek. Történetesen a terem igen hűvös volt, a pedellusnak be kellett fűteni és kinyitva a kályha ajtaját, maga előtt látta a microphon. Nagy elképedés a tanárok között; de olyan ügyesen és alig várt szakértelemmel készítette el a két diák az egész érettségi radio-apparatust, hogy a tanári kar meg-bocsátott nekik. Az élelmességből, a leleménységéből mindezt letehték az érettségizők.

Aztán jött rohamlépekkel a tavasz. Diadalmas száguldozt a Karancs vidékére. Vele jöttek a pacsirták, megkezdtek a szántóföld hymnusát zengeni olyan áradó fényes coloratúrával, hogy a földbe vetett buzaszemek nekiindultak az életnek nemöröndve az alacsony buzarakkal. Közbe hasányan kiáltozott a kakuk és elismételte kakuk szavát maga se tudja hányszor, csak némely romantikus ifjú lélek számolt utána hány évig él. Szerelmek ezek az áradó szívek? Akkor örkékké ének bármit is kiált oda nekik a kakuk. De a fülemile is bele-szólt a chorusba májusi estéken; nem feledelel a tavalyi hangot és olyan szerelmesen, édesen énekelte mint Ró Rita a tangót, vagy a Balázs. Árpád májusi éjszakáját. A sárga rigó nagyokat rikoltott, fenyegette a birót és szorgalmasan építette családi fészket a magasfák dúslombjai között. De minde madár dal, enyhe májusi szellő suhanás, a csettegető és harkály kopácsoló régvárt kedves tavaszi hangok közé egyszerre csak belerikoltott, zakatolt, bömbölt, hordoztú hangon beledudolt, vékony, majd mely férfias eltorzult hangon zúgott a világ rémes csodája a hangszóró, mely a nyitott ablakokon át fölényesen, kinosan nyeglén, sokszor idétlenül és fulhasogatóan a világűrbe szeledt és megcsufolta a természet kedves, sokoldalú, utánozhatatlan dallamait és minden kalendáriumnál, napfénylen, gyorsan átsuhogó meleg jövevő esőnél fényesebben bizonyította, hogy itt a tavasz...

De ez a szép tavasz bucsúztatta el a régi tarjániak egy kedves, szerény, kiváló, nemeslelkű polgárát a város főlegye-

VIGYÁZZ, hogy igazi Dorco kapj

szó a talpba van vésve!

zójét. Utána ment a régi tarjániaknak a Lővőter, Okolicsányi, Porázik és más oly sok boldog emlékü férfiaknak. De ez utóbbiak az elköltözéssel már eleve le-számoltak — béke emlékükre — de a főjegyzőt váratlan szőlította el polgárai és család köréből a megfoghatatlan Sors. Nem érte meg Tarján nagy hetét, mikor a Hősök szobránál lefolyt meghatón szép ünnepély utáni napokon megszólalt a főtér a megaphon s messze hordta el a férfias, nemescsengésű bariton, meg-értve a közönséggel a nehéz helyzetet, s biztató hangon ígérte a szebb jövő-dőt. Szétáradt a főpap mélyhangú szava kijelentve a magyarság küzdelmének vég-ül is diadalmaskodó hajnalát. Már az előző nap délutánján hangos volt a Bányatelep Hunyadi-utcája. Robogtak az autók, a fogatok. Fényes társaság ült vacsorához a bányatelepi casinóban, csupa férfi és sejnálkozva nélküldték a tarjáni effele vacsorákot megszokott szépségek távollétét. De most kemény a politika útja, fel szánja, felhasználja azt az érvényesülni óhajto csoportok és szerepe vágyó politikuskok harcokkedve és így a szép szemek, az elegáns tavaszi lenge szövetek habzó fodor és új színezéskor pompázó toilették más alkalmakra várnak. Programmszerűen folyt le aztán Salgótarján három diszpolgára arckép-ének leleplezése a városházán majd a Polk vendéglő banpujtja. De Tarján nagy hetének jelentősége tovább sergelt a levegőben. Jött Szent Imre ünnepe, melynek nagyarányú előkészületei jeleztek ennek az országos söt európai jelentősé ünnepélynek közeledtét. Tarján nagyközönségéből megyei várossá lépett elő; a város több jeles ura méltóságos lett, a kisasszonyok száma emelkedett, a fiatal és szép lányok sora véget nem ér a Nagyságok diszes csoportja erősen szaporodik. Ebben az általános előretörésben nem maradhatott el a tarjániak ked-venc hegye a Pipis sem és a Szent Imre nevet kapta minden országos bejelentés nélkül. De meg is érdekel! A szivünkhoz nőtt. Lábaival ugys bevonult annyit sok udvartartásba, a kis turisták kedvence és most, hogy meredek, de meg nem hajló büszke hátán cementlépcsők fehérlnek és gerincén diadalmasan hordozza a hármaskeresztet, hitet sugároz ki a tarjáni közönségnek. Biztosan megjő az idő, mikor a Kálvária Státion a kápolna és környé-kének parkzerű kiépítése valósággá válik és akkor a kedves, szerény, régi, hű barátunk a Pipis valósággá büszkén fogja teljes díszben Szent Imre her-cég boldog és magasztos emlékét hirdetni széles e hazának.

És a három kereszt nemzeti színben gyúlt ki május utolsó szombatjának estén. A serpentin utakon messzeszerűen mozgó színes lámpák és fények lidércjára-sához hasonlóan kanyarogtak fel alá. A vasut mentén és környékén elhelyezkedő nagyszámú közönség megilletődve hall-gatta a püspöki helynök buzditó, lelkes hazaszeretett és keresztény hitűl sugal-mazott kitűnő szónoklatát. Mely hódolat-tal hajtuk meg előtte szivünk, szeretet-gondolunkul rá, mert a villámás és dörgés közepette átrohanó nyári zivar után a hű melletti szöszékről olyan igék hangzottak el, melyek Tarján lakos-ágának emlékeiből nemloagnak nyomtalan-ult eltűnni. Emelte a szónoklat erős ha-lászt a főpap méltóságos megjelenése és sajátoszerű gesztusainak beszédese érzék-

telése. Közben és előtte lehangzottak a Szent Imre hegyről a bányazeneke stílszerűen előadott, megható keresztény ima-szerű dallamai, szétáradtak a völgyben, ragyogtak még jobban a keresztiek és a dalárdák chorussai emelték az ünnepély hangulatát.

Ez az este méltó befejezése volt a Szent Imre ünnepeknek. Vasárnap a fő-terén tábori mise; sok elhangzó lelkes, tanulságos szónoklatok s okosságával, majd a kitűnő szervezésben lefolyt társas ebéd a r. kath. helyiségben s ugyanott este a Hubertus előadás diszes, lelkes, meghatódott közönségének bizonyára az országos Szent Imre ünnepek között Salgótarján dicsően vette ki részét.

Minden dicsőret és teljesen átértett értékelés illeti meg azokat, kik e nagy-szabású, jól átgondolt és megszervezett, kitűnően sikerült ünnepélynek rendezői. Fărădatatlan harcosai és munkásai vol-tak. Ha Salgótarjánnak évkönyvei volná-nak, akkor azok lapjain megérdemelné-e az tarjáni „Nagybetei”, hogy nemcsak helyi, de országos jelentőségű valóság-gal arany betűkkel lennének megörökítve a megyei város annalesaiban.

Kereskedelmi és Iparkamarai tagválasztás. f. hó 20-án folyt le a vá-rosházán az alispán által megbízott Né-kam István jegyző előlkötével. A keres-kedők részéről titkos szavazással bevá-lasztattak: Herczog Ede rendes, Klein L. Márkusz póttagnak; az iparoság részéről Kilcer B. rendes, Hegedűs Gy. póttagnak.

Zongorát vagy pianinót kevésse használtak, július-szeptemberre 3 hónapra bérbe keresek. Ajánlatok „A Munka” kiadóhivatalába kéretnek.

A Karancshegyen f. hó 29-én (vasárnap) istentisztelet lesz, melyen a Bányás és Kohómunkások dalárdája latin mise énekeket ad elő Gross Péter kar-mester vezetésével. — Ugyanekkor sokan készülnek városunkból erre az ün-nepésre. Az a terv merült fel e nagy kirándulással kapcsolatban, hogy egy helybeli h-ntesmester a Karancson gulyás ebéd készítését vállalná olcsó áron, ha mátol szerdán délig lapunk kiadóh-ivatalában bejelentik, hogy kik reflektál-nak az egyfogásos ebédre. Telefon: 58.

A színház igazgatósága kéri, hogy akinek butorozott sroba van ki-adó az jelentse be „A Munka” nyom-dájában.

Az első érettségi vizsgálatok a realgimnaziumban. Az első érettségi vizsgálatok szóbeli része realgim-naziumunkban f. é. június hó 25-én d. u. 5-8 óráig, 26-án d. e. 7-1 óráig és 27-én d. e. 7-1 óráig tartanak. Realgim-naziumunknak összesen 15 tanulója kerül először itt Salgótarjánban érettségi vir-gálat elé.

Nyilttér

Nyilatkozat.

„A Munka” f. hó 14-én megjelent 24-ik számában Y. Jellésszel aláírt, engem személyemben támadó „Ököfog körül” című cikk szerzője ellen jogi képviselőm Dr. Radetzky István ügyvéd útján a sajtó-pert folyamatba tettem.

Salgótarján, 1930. évi június 18.

Dr. Tobola Nándor.

*E rovat alatt közöltékért felelősséget nem vállal a Szerk.

Székrekedésnél, emésztési zavaroknál, gyomorgésénél, vértórtólásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorra 1 pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a **Ferenc József** víz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságát egyesíti magában. **Ferenc József** keserűvizét gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Az Acélgyári Gyermekjótételező Nőegylet f. hó 29-én, Péter és Pál napján d. u. 4 órai kezdettel „Gyermekmajális és Népiünnepélyt” rendez az Acélgyári Olvasóegylet nyári helyiségében. A kedves gyermekjátékokon kívül kiünö büfé népiünnepélyi bohóságok, sétahangverseny, tájizjáték és tánc verselőjű versenyekkel eménynek az estét, melyen a gyermekek örömeiben osztozó s a kellemes nyári szórakozást kedvelő közönséget is szívesen látjuk. Belépődíj nincs, önkéntes adományokat az árva és szegény gyermekek tejkielátása javára köszönettel fogad a Rendező egyesület.

HIRDESSÜNK A MUNKÁ politikai hetilapban.

Iskola évre 2—3 diákot teljes ellátásra elvállalok. Cím a kiadóban.

Pályázati hirdetmény.

A Salgótarjáni Ipartestület pályázatot hirdet **italmérő üzletvezető** állásra. Pályázati határidő 1930. június 23-ig. Feltételek megtudhatók az ipartestületben, az esti hivatalos órák alatt, (hétfő, csütörtök, szombat) vagy Timaróczy Sándor írt. elnökénél. **Elnökség.**

A rádió művészeinek vendégszereplése. Június 22-én, a Rádió kedvenceiből álló társulat fog vendégszerepleni a Katolikus körben, a társulat tagjai Lakatos Ilona, Sándor Böske, Harasnyó Gizi, Cselenyi József, Matány Antal, Kőpeczi-Bodó Lajos, Weygand Tibor és Kiszele Gyula zenészek mind, mind régi ismerőseink az éter hullámain keresztül, de most alkalommal lesz őket első valószínűleg is megismerni. A konferansee szerepében Scherz bácsi utazik a társulattal, az ő szereplése az előadás külön szenzációja lesz. A műsoron egyfelvonásosok, rádiótréfák és szólószámok szerepelnek, az egészet pedig egyetlen revüszínpad keret, az „Előven-Rádióélet” fogja össze. Jegyek elővételben Fiedler Samu papírkereskedésében kaphatók.

Templomszentelés Bocsárkaputján. A bocsárkaputji evangélikus egyház tagjai nagy büszsággal teljes megújított templomuk belsejét, az oltárt átfestették, a templomajót kicserélték s mindezt legnagyobb részt a saját kezük munkájával. Az igen csinos belső köntöst kapott templomot Kistváni püspök megbízásából dr. Csengődy Lajos szentelte fel pünkösdi II. ünnepén istentisztelet és urvasoraszta keretében, ami után a tanulók hittanvizsgája volt.

Szalatnyai

természetes ásvány-forrás-víz kitűnő gyógyhatású

üdítő és borvíz

kapható minden fűszerke-reszkedésben, gyógyszerárakban és vendéglőkben.

¹²/10 üvegben (üvegbetét 40 fill.) 52 fill.
¹/10 lit. „ (üveggel együtt) 52 fill.

Főlerakati
„Hangya” Salgótarján.

Ha júniusban akar vizsgázni, ha-
lankétalanul jelentkeztek a

Walter Magántanfolyam

levelező oktatására.

Budapest, VIII. Rákóczi-ut 51. V. 2.

Turisták! Osztlányok folyó hó 29-én (vasárnap) a „Bárna Nagy”-hoz rendezi hivatalos kirándulását. Vezető: Wolf Mihály. — Utirány: Órangelgyő-szertől — Pécs — Inácz — 412-es Bárna — Nagykő. Gyaloglás: 4 óra. Indulás az Órangelgyő-szertől reggel 6 órakor.

Eladó vagy bérbe adó téglaöl épült új kiscsaládi ház 150 □-l telek, kut, villany és mellék helyiség. Fő-utca 268 szám. Nagyalomással szemben.

Két szoba, konyha, előszoba, speiz és sertésöl, magános udvar július 15-re kiadó. Cím a kiadóban.

Kősmárki úri családnál két fiú, vagy leány olcsón és jól nyaralhat. Cím a kiadóban

Elvezetett váltóúrlap. 1930. május 30-án a Fő-utca egy kitérővel aláírással ellátott váltóúrlapot elvezetettek. A megtaláló köteles azt a rendőrségnek beszolgáltatni, mert ennek elmulasztásával büntetendő cselekményt követ el.

Meghívó. A Salgótarjáni Palackgyári Olvasókör 1930. évi június hó 22-én vasárnap a Palackgyári kázinó kerthelyiségében táncos egybekötött díjtekézt rendez.

SPORT.

SAC—SBTC 1:0 (0:0) Az SBTC könnyelműen vette vasárnapi meccsét, amellyel pedig a bajnokságra döntő befolyással van. Az elbizakodottság ezúttal is megbosszulta magát s a SAC kemény játékra, lelkes akarására kivette a győzelmet pálmáját a bányai csapat kezéből.

Az első félidő állandó SBTC fölény jellemezte, de eredményt a csatárok indiszponáltsága miatt elerni nem tudott. A SAC okosan védekezett s helyenként gyors letűrései révén veszélybe hozta az SBTC kapuját.

A II. félidőben még lanyhábban támadt az SBTC s a SAC helyenként túl erélyes játékkal mind erőteljesebben igyekezett javára billenteni az eredményt.

Akaratát siker koronázta, mert egy kapu előtti kavardásból sikerült két értékes pontot elvenni a bajnokjelölt SBTC-től. Ez a mérkőzés klasszikus példája volt annak a régi igazságnak, hogy nem elég a tudás, a lelkesedés és akarat előtti kénytelen meghajolni.

239/1930 vht. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102 §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a starjáni kir. járásbírósnak 1927. évi 1402/2 számú végzése következtében dr. Gábor Ferenc ügyvéd javára 413 P. jár. erejéig 1927. évi aug. hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 1420 P.-re becsült következő ingóságok, u. m: 9 drb. vegyes malac és 63 drb. vegyes jub nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a starjáni kir. járásbírósnak 1927-ik évi V. 4684/6 számú végzése folytán 120 P. tőkének 1927. évi márc. hó 10 napjától járó 8%, kamatai, és eddig összesen 130 P. 84 fillérben bíróság már megállapított költségei erejéig, Mátraverebely községhez tartozó Szentkúpusztján leendő megtérítésére 1930. évi június hó 26-ik napjának delután 4 óráig határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbi igénynek, szükség esetén becsáron alul is fel fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Salgótarján, 1930. évi. május 28.

Török

kir. bír. végrehajtó

Olcsó bérért ültethetőség Füleki utca 8 szám alatt kiadó.

Kérje az „Atlas Iroda” (Agence Internationale de Tourisme) Budapest, VIII. József krt. 46. II. 7. Tel. 335—64. prospektusát Európa világhírű nyaralóhelyeiről. Pensiódíjak: napi 5—6 pengő: Zell am See, Semmering, Kitzbühel, Wörth, Ossiach, Traun, Attersee-tavak fürdőhelyein, Abbazia, Velence-Lido, Rimini, olasz és francia Riviera, Páris, Biarritz, Deauville, Trouville, Grenoble, London, Schw. izban: Interlaken, Luzern, Montreux, St. Moritz stb. napi 6—8 P. Budapest nap 4 P. (havi 85—90 P.) egész évben. Tanulóknak 15—20 százalékos kedvezmény. Utazásoknál (egyeseknél is) 33—50 kedvezmény. Válaszbélyeg.

Itz egész életben hű barát

SINGER VARRÓGÉP.

*Kedvező feltételek
Alacsony havi részletek.*

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS

SALGÓTARJÁN

a róm. kath. templom mellett.

A salgótarjáni kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság.
266/1930. tkv. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Balassagyarmati Takarékszövetkezet r. t. végrehajtásának Lajos József egyenes adós végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 4000 P. tőkekövetelés és járuléai behajtása végett a salgótarjáni kir. járásbírósnak területén levő, Zagyvapálfalva községben fekvő, s a zagyvapálfalvi 72 sz. t. j. b. II. 1. sz. 208 hr. sz. alatt foglalt Jenőffy Zoltán és neje Jenőffy Mária doklogi adósok nevén álló erdő ingatlanra 1200 P. kiáltási áron, azonban a Salgótarjáni Községhatár r. t. javára B. 8. alatt bekebelezett községhatáránál jog fenntartással. Nem érintetik az árverés által ezen ingatlanra Huttinger Ferenc javára C. 35. alatt bekebelezett szolgalmi jog, mégis amennyiben az előző jelzések hitelezők kielégítésére szükséges 12.000 pengő meg nem igényelték, a szolgalmi jog fenntartása mellett az esetben az árverés hatálytalanná válik és az ingatlan a végrehajtási törvény 163 §-a szerint nyomban újabb árverés alá bocsátandó a szolgalmi jog fenntartása nélkül.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható.

Az árverési szándékozók kötelesek bánt pénzül a kiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírokkal a kiüldöttől letenni, hogy a bánatpénznek elő-

leges bíról letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiüldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881. LX. t.c. 147., 150., 170 §§; 1908. LX. t.c. 21. §).

Az aki az ingatlanért a kiáltási áránál magasabb ígértet tetti, ha többet ígéri senki sem akar, köteles nyomban a kiáltási ár százalékát azonnal megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékát kifizetni. (1908. LXI. 25. §).

Salgótarján, 1930. máj. 12.

Zelenka Ottó s. k. kir. jb. elnök.

A kiadmány hitelei:

Csomor
kir. tkv. v. r. t.

Ritka alkalom!

Mi kaptuk meg a P. Hollváth „Nephtyn” Stocking Manufactur Ltd. angol cég

lábizzadást megszüntető

bámulat és biztos hatású „Nephtyn” harisnyák Magyarországra, Jugoszláviára és Romániára terjedő kizárólagos vezérkísérletet és árszámlát.

Gyárunk megbízásából, éves szerződéssel azonnal

alkalmazunk

Magyarország különböző vidékein olyan dolgozni akaró, feltétlenül megbízható, becsületes urakat és hölgyeket, kiket a rendkívül keresett csodás hatású tömeggel elárasztásával és terjesztésével megbízhatunk. Kívánatra egyes körleteket adunk. Szükség esetén bizonyos raktár átszámlát nem zárunk el. Eladási lehetőség rendkívül könnyű, mert maguk a vevők ajánlják, egyik a másiknak. Szencsics újdonság! Biztos és elmaradhatatlan eredmény.

Megállapodást létesítünk a felvett személyekkel akár fix fizetésen alapon és némi jutallal, vagy ha kívánja tisztán magas jutallal mellett.

Kerültek képviselőinket utazási általánnyal biztosítani.

Becsületes és tisztességes megélhetést nyújtunk és azt irásbeli garanciák, de ugyanígyen működést követünk.

Ténykedés azonnal megkezdendő. Munkánki felajánlásunk, hogy mielőtt működésüket megkezdik személyesen győződjenek meg a lábizzadási elleni szencsics újdonság bámulatos hatásáról. A legidősebb, a legerősebb, a legkevésbé idős idős belől teljesen meggyőződik. Minden pár külön skatulyában használati utasítással, eredeti leplemlővel csomagolva kapható.

Az alkalmazott egyéneknek pénzkezeléssel is meg kell bíznunk s egy anyagilag megbízható személynek vagy jó referenciákkal rendelkező elölgében részülnök.

Lábizzadásban szenvedőknek 5—pengő előzetes befizetés ellenében azonnal innen szállítatunk egy pár eredeti „Nephtyn” zoknit, vagy női harisnyát a kívánt nagyságban, míg a képviselőink ott megkezdik működésüket.

Azok akik képviselőinket vállalni kívánják, jelentsek be ezen szándékukat s jelöljék meg határozottan azon községek neveit, amelyekben dolgozni kívánnak. Egy járásnál nagyobb körületet nem adhatunk. Azoknak akik képviselőink kívánnak lenni, 5—pengő befizetés ellenében azonnal megküldünk egy mintapárt, mert e nélkül dolgozni nem lehet. Meghatározott és az alkalmazásra vonatkozó írásbeli megállapodást a szükséges üzleti utasításokkal együtt. Először jelentkezők ajánlatát csak akkor vehetjük figyelembe, ha azon a vidéken még nem léteztünk volna mással megállapodást. A pénzkezelésben beüldött összegért teljes anyagi felelősséget vállalunk, a mintapárt ajánlott csomagolásában vámsmentesen és azonnal szállítjuk, az iratokkal együtt!

„COMMERCIA” Árubehazatali

Kereskedelmi Vállalat
OSIJEK I., Vijecnicki trg

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

24. kedd

26. csütörtök

28. Sz. 29. V.

A fregatt hadnagy
Marokói történet.

A börtön
melodija.

Reprizál

Ötensége a hordár

Kezdeté hétköznap este 6 órakor, vasár és ünnepnap delután 3, 7 és 9 rakor. Zeneptől 10 fillér.